

S-BANKENS PRINCIPER FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

1. S-Bankens syn på och ledning i människorättsfrågor

S-Banken har förbundit sig att respektera alla internationellt erkända mänskliga rättigheter. Vi främjar genomförandet av mänskliga rättigheter i vår egen verksamhet och förväntar oss detsamma av våra samarbetspartner. Vi undviker att förorsaka eller bidra till uppkomsten av negativa konsekvenser för mänskliga rättigheter genom att iaktta tillbörlig aktsamhet i vår verksamhet i enlighet med FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter.

I sin verksamhet följer S-Banken internationella lagar och bestämmelser samt gällande nationella lagar och bestämmelser i verksamhetsländerna. S-Bankens verksamhet styrs även av internationella konventioner och rekommendationer, som FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och konvention om barnets rättigheter, ILO:s deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet, OECD:s riktlinjer för multinationella företag och FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter.

Ledningen av konsekvenser för mänskliga rättigheter på S-Banken är en del av hållbarhetsledningen, som enheten Kundrelationer och varumärke ansvarar för. I koncernens ledningsgrupp ligger ansvaret för hållbarhet på den direktör som ansvarar för kundrelationer, digital försäljning, kommunikation, marknadsföring och hållbarhet. Enheten Kundrelationer och varumärke ansvarar för principerna för mänskliga rättigheter samt för utveckling av dem och styrning av verkställandet av dem. Enheten Kundrelationer och varumärke ansvarar också för den interna och externa kommunikationen om mänskliga rättigheter.

Människorättsrisker har, liksom andra hållbarhetsrisker, identifierats som en del av S-Bankens övergripande risktaxonomi. Enheten Risker och Compliance ansvarar för tillsynen av hanteringen av hållbarhetsrisker och stödjer affärsverksamheterna i att identifiera hållbarhetsrisker och genomföra hanteringen av dem och rapporterar regelbundet om hållbarhetsrisker till S-Bankens ledning. S-Banken-koncernens styrelse godkänner principerna och åtagandena som gäller mänskliga rättigheter.

S-Bankens enheter och dotterbolag bedömer de centrala riskerna inom respektive affärsområde och de förebyggande åtgärderna. Enheterna ansvarar också för genomförandet av förebyggande och korrigering åtgärder som är centrala för de mänskliga rättigheterna.

Dessa principer för mänskliga rättigheter kompletterar S-Bankens etiska verksamhetsprinciper och preciserar S-Bankens syn på mänskliga rättigheter.

2. Bedömning av människorättsrisker

S-Banken har bedömt de väsentliga konsekvenserna för mänskliga rättigheter inom olika funktioner, till exempel affärsområden och stödfunktioner, de parter som berörs samt de tillgängliga metoderna för att minska de negativa konsekvenserna för mänskliga rättigheter.

Vid bedömningen av S-Bankens mest centrala konsekvenser för mänskliga rättigheter har S-Bankens experter från olika affärsområden, personaladministrationen och de funktioner som deltar i upphandlingar använts. Bedömningen av konsekvenserna för mänskliga rättigheter är en process som ständigt utvecklas. Huruvida människorättsrisker realiserats bedöms och följs upp på S-Banken som en del av den operativa riskhanteringen av samhälls- och förvaltningsrisker.

3. Väsentliga negativa konsekvenser för mänskliga rättigheter

S-Banken har både direkta och indirekta konsekvenser för olika gruppers mänskliga rättigheter. De direkta konsekvenserna anknäver till S-Bankens personal och kunder, de indirekta via affärsrelationer till upphandlingskedjorna och det omgivande samhället.

Nedan följer en beskrivning av de mest centrala direkta och indirekta konsekvenserna för mänskliga rättigheter. Det är inte en uttömmande förteckning, utan ett urval av de mest centrala och allvarliga konsekvenserna för mänskliga rättigheter, vars minskning S-Banken fäster särskild uppmärksamhet vid. Även andra mänskliga rättigheter är lika viktiga och vi fortsätter vårt arbete för att säkerställa att vi inte undergräver genomförandet av dem.

3.1 Direkta konsekvenser

S-Bankens verksamhet har både positiva och eventuella negativa konsekvenser för olika grupper av människor. De positiva effekterna uppstår främst från arbetsgivarrelationen till de anställda och servicerektionen till kunderna. När det gäller de anställda innebär detta möjlighet att försörja sig samt att utvecklas och förverkliga sig professionellt. För kunderna skapas de positiva konsekvenserna bland annat genom S-Bankens högkvalitativa banktjänster som ökar den ekonomiska tryggheten och välfärden.

Icke-diskriminering och likabehandling av våra kunder och anställda är en viktig del av våra direkta konsekvenser för de mänskliga rättigheterna. Icke-diskriminering innebär bland annat att kunder och anställda behandlas jämlikt. Vi respekterar också våra anställdas rätt att organisera sig fackligt och accepterar inte någon form av diskriminering eller trakasserier. Inom personalarbetet upprättar vi bland annat planer för jämställdhet och likabehandling och utbildar vår personal för att säkerställa en jämställd och icke-diskriminerande arbetsgemenskap.

S-Bankens allvarligaste direkta människorättsrisker gäller våra kunders och anställdas säkerhet och hälsa. Att säkerställa den fysiska säkerheten på verksamhetsställena och att följa upp den psykiska belastningen i arbetet är ett kontinuerligt arbete, där vi säkerställer att ingen människas säkerhet äventyras i arbetet eller vid ärendehantering på S-Banken.

S-Banken behandlar stora mängder ekonomiska uppgifter om kunderna som en del av de tjänster som erbjuds. Behandlingen av kunduppgifter kan ha konsekvenser för genomförandet av kundernas mänskliga rättigheter. Underlåtenhet att behandla personuppgifter kan innebära risker för kunders integritet och egendomsskydd. S-Bankens tillförlitliga och datasäkra tjänster är även i vidare bemärkelse en förutsättning för att kundernas egendomsskydd och ekonomiska frihet ska kunna förverkligas.

Risker som gäller dataskydd och datasäkerhet övervakas på flera organisationsnivåer, och ändamålsenligheten i behandlingen av personuppgifter bedöms i alla skeden av tjänsternas livscykel, från utveckling och planering av tjänsterna till deras operativa genomförande. Genom metoderna strävar man efter att identifiera, motverka och begränsa alla risker som rör dataskydd och datasäkerhet.

S-Banken är en del av det nationella och internationella banksystemet som betjänar hela samhället. S-Banken tar sitt ansvar för tillförlitligheten i banksystemet genom metoder som effektivt motverkar penningtvätt, finansiering av terrorism, korruption och annat missbruk av banksystemet.

3.2 Indirekta konsekvenser

S-Banken kan indirekt ha konsekvenser för de mänskliga rättigheterna för personer som arbetar i upphandlingskedjorna för produkter och tjänster. Människorättsriskerna i upphandlingskedjorna har beaktats i S-Bankens policyer och principer för outsourcing och upphandling samt i upphandlingspraxis.

De allvarigaste indirekta konsekvenserna för mänskliga rättigheter i anknytning till upphandlingskedjorna är tvångsarbete, diskriminering och kränkningar av föreningsfriheten, utnyttjande av barnarbetskraft, otillräcklig levnadslön, alltför långa arbetstider, äventyrande av säkerhet och hälsa i arbetet samt avsaknad av föreningsfrihet och kollektiv förhandlingsrätt.

De största människorättsriskerna i upphandlingskedjorna anknyter till länder vars lagstiftning, verkställande av och tillsyn över lagstiftningen är bristfälliga eller som inte har ratificerat internationella arbets- och människorättsavtal; länder där det finns mycket migrerande arbetstagare antingen inom landet eller från utlandet; produkter och råvaror som produceras i högriskländer och som i stor omfattning utnyttjar lågutbildad arbetskraft; varuleverantörer som inte har förbundit sig till hållbarhetsinitiativ eller utvecklat metoder för att säkerställa hållbar upphandling; samt långa, dåligt övervakade leveranskedjor.

S-Bankens upphandling riktar sig huvudsakligen till högkompetenta serviceföretag inom IT-sektorn som är verksamma i lågriskländer. I lågriskländer är de mänskliga rättigheterna skyddade enligt lag, efterlevnaden av mänskliga rättigheter övervakas på ändamålsenligt sätt och en kultur av laglydnad och social kontroll kan anses vara stark.

3.3 Koppling till konsekvenser för mänskliga rättigheter

Förutom direkta och indirekta konsekvenser kan S-Banken i fråga om investeringsverksamheten även ha kopplingar till människorättsrisker genom investeringsobjektens verksamhet. S-Bankens investeringsverksamhet styrs av principerna för ansvarsfulla investeringar, där internationella referensramar tillämpas som inkluderar bland annat principer kopplade till mänskliga rättigheter, arbetskraft, miljö samt bekämpning av korruption. Efterlevnaden av normerna i investeringsobjekten följs upp genom att tillämpa en omfattande extern analys och klassificeringar.

4. Förebyggande och minskande av skadliga konsekvenser för mänskliga rättigheter

Grunden till S-Bankens människorättsarbete är omsorgsfull riskbedömning och riktande av åtgärder mot de ställen där riskerna är störst. I enlighet med FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter har man i prioriteringen av åtgärder beaktat konsekvensens allvarlighet, oåterkallelighet och sannolikhet samt huruvida konsekvensen direkt eller indirekt orsakas av S-Banken, till exempel via en affärsrelation.

Vi förväntar oss att alla våra produkt- och tjänsteleverantörer respekterar de mänskliga rättigheterna. Leverantörerna är bundna av krav som har dokumenterats i S-Bankens hållbarhetsprinciper för leveranskedjan (Supplier Code of Conduct), vars efterlevnad följs upp under hela avtalets giltighetstid. När det gäller leverantörer genomförs även en bedömning av människorättsrisker innan en affärsrelation godkänns samt under affärsrelationen. Med leverantörer kan vi vid behov fastställa individuella åtgärder för att säkerställa att de mänskliga rättigheterna genomförs på ett korrekt sätt.

5. Korrigerande åtgärder

Ifall det framkommer direkta kränkningar av mänskliga rättigheter i S-Bankens egen verksamhet, inleder vi omedelbart en utredning i ärendet tillsammans med den berörda affärsenheten eller annan enhet och intressenterna. Med hjälp av korrigerande åtgärder strävar vi efter att förebygga mer omfattande konsekvenser samt enligt situationen korrigera de skador som redan har uppkommit. Vi granskar även våra egna verksamhetssätt för att undvika att det skedda upprepas.

Ifall det framkommer oegentligheter i anknytning till mänskliga rättigheter i S-Bankens upphandlingar, inleder vi omedelbart en utredning i ärendet. Vi kommer överens om korrigerande åtgärder med den berörda samarbetspartnern, och genomförandet av åtgärderna följs upp bland annat med hjälp av kvalitetsrevisioner.

I en situation där de uppdagade bristerna upprepas eller samarbetspartnern inte visar vilja eller åtagande att korrigera eller utveckla de uppdagade bristerna, kan samarbetet avslutas. Samarbetet kan också avslutas om en samarbetspartner inte går med på en oberoende kvalitetsrevision som genomförs av en tredje part. Innan ett samarbetsavtal sägs upp bedömer S-Banken de möjliga konsekvenserna av uppsägningen för skadelidande samt kartlägger handlingsalternativ.

Särskilt i långa och komplexa upphandlingskedjor har S-Banken inte alltid direkt möjlighet att påverka korrigeringen av brister. Då är det viktigt att öka inflytandet genom samarbete med andra företag, hållbarhetsinitiativ och nätverk.

6. Kommunikation och stöd för ett fritt civilsamhälle

Vi agerar öppet och transparent i dialog med civilsamhället. Vi samarbetar med civilsamhällesorganisationer, aktörer i civilsamhället och människorättsförsvarare. Civilsamhällesorganisationer och människorättsförsvarare gör ett värdefullt arbete med att avslöja kränkningar av de mänskliga rättigheterna. S-Banken hjälper i detta arbete genom att öppet ge information om sin praxis och sina upphandlingskedjor till aktörer i civilsamhället och myndigheter inom ramen för lagstiftningen.

Ett fritt civilsamhälle är till fördel för företagen. Ett fungerande civilsamhälle skapar grunden för en förvaltning som fungerar hållbart och förutseende, vilket också är en förutsättning för en hållbar och lönsam affärsverksamhet. Ett fritt civilsamhälle producerar även värdefull information om eventuella människorättskränkningar. Information är en väsentlig del av genomförandet av principen om tillbörlig aktsamhet när det gäller ansvar för mänskliga rättigheter och stöder att problem tas upp och behandlas med våra samarbetspartner.

Genom egna åtgärder stöder S-Banken civilsamhällets arbete för att stöda de mänskliga rättigheterna i upphandlingskedjorna.

Vi ingriper inte i eller stör människorättsförsvares eller civilsamhällets verksamhet, inklusive kampanjer som anknyter till S-Banken. Med människorättsförvarare avses en person eller grupp som främjar genomförandet av mänskliga rättigheter lokalt, nationellt eller internationellt. Typiskt sett kan även civilsamhällesorganisationer, representanter för fackföreningsrörelser eller arbetstagare som lyfter fram brister i arbetsförhållandena på arbetsplatsen vara människorättsförvarare.

Av våra samarbetspartner förväntar vi oss på motsvarande sätt respekt för det fria civilsamhället och människorättsförsvares arbete och godkänner ingen form av trakasserier från våra samarbetspartner. I situationer där det finns tydliga bevis för att vår samarbetspartner stör eller förhindrar civilsamhällets eller människorättsförsvares arbete, strävar vi inom ramen för vårt inflytande att påverka vår samarbetspartner för att få ett slut på trakasserierna.

7. Rapporteringskanal

Misstankar om oegentligheter eller verksamhet som står i strid med dessa principer för mänskliga rättigheter eller S-Bankens etiska verksamhetsprinciper kan anmälas via S-Bankens rapporteringskanal, vilket leder till att misstanken utreds. Vi försöker inte på något sätt förhindra någon intressents frihet att anmäla verksamhet som strider mot lag eller S-Bankens principer för mänskliga rättigheter och etiska verksamhetsprinciper eller gällande avtalsvillkor.

Helsingfors 10 juni 2024

S-Bankens styrelse